

Sentenzi fil-Kawżi T-249/17 Casino, Guichard-Perrachon u AMC vs Il-Kummissjoni, T-254/17 Intermarché Casino Achats vs Il-Kummissjoni u T-255/17 Les Mousquetaires u ITM Entreprises vs Il-Kummissjoni

Stampa u Informazzjoni

Il-Qorti Ġenerali tannulla parzjalment id-deċiżjonijiet ta' spezzjoni tal-Kummissjoni wara suspetti ta' prattiki antikompetittivi minn diversi impriżi Franciżi tas-settur tad-distribuzzjoni

Il-Kummissjoni ma wrietx li hija kellha indizji suffiċjentement serji li jippermettu li jiġu ssuspettati skambji ta' informazzjoni li jirrigwardaw l-istrateġiji kummerċjali futuri tal-impriżi

Wara li rċeviet informazzjoni dwar skambji ta' informazzjoni bejn diversi impriżi u assoċjazzjonijiet ta' impriżi tas-settur tad-distribuzzjoni tal-ikel u mhux tal-ikel, il-Kummissjoni Ewropea adottat, fi Frar 2017, sensiela ta' deċiżjonijiet lil jorndaw lil diversi kumpanniji li jissottomettu ruħhom għal spezzjonijiet ¹ (iktar 'il quddiem id-“deċiżjonijiet ta' spezzjoni”). Dawn id-deċiżjonijiet ġew adottati skont l-Artikolu 20(1) u (4) tar-Regolament Nru 1/2003 fuq l-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni (iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1/2003”) ², li jiddetermina s-setgħat tal-Kummissjoni fil-qasam ta' spezzjonijiet.

Fil-kuntest tal-ispezzjonijiet tagħha, il-Kummissjoni b'mod partikolari wettqet zjarat fl-uffiċċji tal-kumpanniji kkonċernati fejn saru kopji tal-kontenut tal-materjal diġitali. Minhabba r-riżervi tagħhom dwar id-deċiżjonijiet ta' spezzjoni u dwar l-iżvolgiment tal-ispezzjonijiet, diversi kumpanniji spezzjonati ³ pprezentaw rikorsi għal annullament kontra dawn id-deċiżjonijiet. Insostenn tar-rikors tagħhom, il-kumpanniji rikorrenti qajmu, b'mod partikolari, eċċezzjoni ta' illegalità tal-Artikolu 20 tar-Regolament Nru 1/2003, ksur tal-obbligu ta' motivazzjoni tad-deċiżjonijiet ta' spezzjoni kif ukoll ksur tad-dritt tagħhom għall-involabbiltà tad-domicilju. Ċerti rikorrenti kkontestaw, minbarra dan, il-legalità tal-elevazzjoni u tal-ikkupjar tal-informazzjoni dwar il-ħajja privata tal-impjegati u tad-dirigenti tagħhom kif ukoll ir-rifjut ta' restituzzjoni ta' din id-data ⁴.

Fir-rigward ta' din l-aħħar kontestazzjoni mqajma fil-Kawża T-255/17, il-Qorti Ġenerali tiddikjaraha inammissibbli. Fir-raġunament tagħha, hija ssostni li kull impriża għandha l-obbligu li tiżgura l-protezzjoni tal-persuni li hija timpjega kif ukoll dik tal-ħajja privata tagħhom b'mod partikolari fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali. B'dan il-mod, impriża spezzjonata tista' jkollha titlob lill-Kummissjoni li ma twettaqx elevazzjoni ta' ċerta data li tista' tippregudika l-ħajja privata tal-impjegati u tad-dirigenti tagħha jew li titlob lill-Kummissjoni r-restituzzjoni ta' din id-data. Għalhekk, meta impriża tinvoka l-protezzjoni skont id-dritt għar-rispett tal-ħajja privata tal-impjegati tagħha jew tad-dirigenti tagħha sabiex tikkontesta l-elevazzjoni tal-materjal diġitali jew ta' għodda ta'

¹ Fil-Kawża T-249/17, din tikkonċerna d-deċiżjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta' Frar 2017, li tordna lil Casino, Guichard-Perrachon kif ukoll lill-kumpanniji kollha direttament jew indirettament ikkontrollati minnhom li jissottomettu ruħhom għal spezzjoni. Fil-Kawża T-254/17, hija kkonċernata d-deċiżjoni tal-Kummissjoni, tad-9 ta' Frar 2017, li tordna lil Intermarché Casino Achats kif ukoll lill-kumpanniji kollha direttament jew indirettament ikkontrollati minnha li jissottomettu ruħhom għal spezzjoni. Fil-Kawża T-255/17 huma kkonċernati, prinċipalment, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni, tal-21 ta' Frar 2017, li tordna lil Les Mousquetaires kif ukoll il-kumpanniji kollha direttament jew indirettament ikkontrollati minnhom li jissottomettu ruħhom għal spezzjoni kif ukoll id-deċiżjoni tal-Kummissjoni, tal-21 ta' Frar 2017, li tikkonċerna l-istess kumpanniji, u sussidjarjament, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni, tad-9 ta' Frar 2017, li tordna lil Intermarché kif ukoll il-kumpanniji kollha direttament jew indirettament ikkontrollati minnha li jissottomettu ruħhom għal spezzjoni kif ukoll id-deċiżjoni tal-Kummissjoni, tad-9 ta' Frar 2017, li tikkonċerna l-istess kumpanniji.

² Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003 tas-16 ta' Diċembru 2002 fuq l-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni mniżżlin fl-Artikoli [101] u [102 TFUE] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 2, p. 205).

³ Il-kumpanniji rikorrenti huma Casino, Guichard-Perrachon u Achats Marchandises Casino SAS (AMC) (Kawża T-249/17); Intermarché Casino Achats (Kawża T-254/17) u Les Mousquetaires u ITM Entreprises (Kawża T-255/17).

⁴ Dawn huma Les Mousquetaires u ITM Entreprises fil-Kawża T-255/17.

komunikazzjoni u l-kopja tad-data li tinsab fihom, id-deċiżjoni li permezz tagħha l-Kummissjoni tiċċad din it-talba tipproduċi effetti legali fir-rigward ta' din l-impriza. Madankollu f'dan il-każ, fl-assenza ta' talba preċedenti għal protezzjoni fformulata mir-rikorrenti, l-elevazzjoni tal-materjal inkwistjoni u l-kopja tad-data li tinsab f'dan il-materjal ma setgħux jagħtu lok għall-adozzjoni ta' deċiżjoni li tista' tiġi kkontestata li permezz tagħha l-Kummissjoni kienet ċaħdet, anki impliċitament, tali talba għal protezzjoni. Minbarra dan, skont il-Qorti Ġenerali, it-talba għal restituzzjoni tad-data privata inkwistjoni ma ġietx ifformulata b'mod suffiċjentement preċiż sabiex il-Kummissjoni tkun tista' b'mod effettiv tiegħu deċiżjoni fir-rigward tagħha, b'mod li r-rikorrenti ma kinux irċevew, fid-data tal-preżentata tar-rikors, twegjiba mill-Kummissjoni li tista' tikkostitwixxi att li jista' jiġi kkontestat.

Fir-rigward tal-fondatezza tar-rikorsi, il-Qorti Ġenerali, wara li fakkret u ppreċiżat ir-regoli u l-prinċipji li jfasslu d-deċiżjonijiet ta' spezzjoni tal-Kummissjoni fid-dritt tal-kompetizzjoni, tannulla parzjalment dawk li huma s-sugġett tar-rikorsi tar-rikorrenti.

Fl-ewwel lok, il-Qorti Ġenerali tiċċad l-eċċezzjoni ta' illegalità tal-Artikolu 20(1) u (4) tar-Regolament Nru 1/2003, li jirrigwarda, rispettivament, is-setgħa ġenerali tal-Kummissjoni li twettaq spezzjonijiet kif ukoll l-obbligu tal-imprizi u tal-assocjazzjonijiet ta' imprizi li jissottomettu ruħhom għal dawn l-ispezzjonijiet meta jirċievu ordni permezz ta' deċiżjoni. Insostenn ta' din l-eċċezzjoni ta' illegalità, f'kull kawża, ir-rikorrenti invokaw ksur tad-dritt għal rimedju effettiv. Fil-Kawżi T-249/17 u T-254/17 ġie invokat ukoll ksur tal-prinċipju ta' opportunitajiet ugwali għall-partijiet u tad-drittijiet tad-difiża.

Fir-rigward tal-ilment ibbażat fuq ksur tad-dritt għal rimedju effettiv, il-Qorti Ġenerali tfakkar li dan id-dritt, iggarantit fl-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta"), jikkorrispondi għall-Artikolu 6(1) u għall-Artikolu 13 tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (iktar 'il quddiem il-"KEDB"), b'mod li d-dispożizzjonijiet ta' din tal-aħħar u l-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem (iktar 'il quddiem il-"QEDB") għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni waqt l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni tal-Karta⁵. Skont il-ġurisprudenza tal-Qorti EDB, l-eżistenza ta' dritt għal rimedju effettiv jippreżupponi li jiġu ssodisfatti erba' kundizzjonijiet: l-eżistenza ta' sħarriġ ġudizzjarju effettiv fil-fatt kif ukoll fil-liġi (kundizzjoni ta' effettività), il-possibbiltà għall-parti fil-kawża li tikseb rimedju xieraq fil-każ ta' irregolarità (kundizzjoni ta' effikaċja), l-aċċessibbiltà ċerta tar-rikors (kundizzjoni ta' ċertezza) u sħarriġ ġudizzjarju f'terminu raġonevoli (kundizzjoni tat-terminu raġonevoli) F'dan ir-rigward, mill-eżami tal-Qorti Ġenerali jirriżulta li **s-sistema ta' sħarriġ tal-iżvolġiment tal-operazzjonijiet ta' spezzjoni, ikkostitwita mir-rimedji ġuridiċi kollha disponibbli għall-imprizi spezzjonati⁶, tissodisfa dawn l-erba' kundizzjonijiet.** L-ilment ibbażat fuq il-ksur tad-dritt għal rimedju effettiv huwa għalhekk miċħud bħala infondat.

L-ilment ibbażat fuq il-ksur tal-prinċipju ta' opportunitajiet ugwali għall-partijiet u tad-drittijiet tad-difiża huwa, fir-rigward tiegħu, miċħud abbażi ta' ġurisprudenza stabbilita li tipprovdi li, fl-istadju tal-fażi ta' investigazzjoni preliminari, **il-Kummissjoni ma tistax tiġi obbligata tindika l-indizji li jiġġustifikaw l-ispezzjoni ta' impriza ssuspettata bi Prattika antikompetittiva.** Fil-fatt, tali obbligu jippreġudika l-ekwilibriju li l-ġurisprudenza stabbilixxiet bejn iż-żamma tal-effikaċja tal-investigazzjoni u ż-żamma tad-drittijiet tad-difiża tal-impriza.

Fit-tieni lok, fl-eżami tal-motiv ibbażat fuq ksur tal-obbligu ta' motivazzjoni, il-Qorti Ġenerali tfakkar li d-deċiżjonijiet ta' spezzjoni għandhom jindikaw il-preżunzjonijiet li l-Kummissjoni għandha l-intenzjoni li tivverifika, jiġifieri dak li huwa mfittex u l-elementi li fuqhom għandha tirrigwarda l-ispezzjoni (deskrizzjoni tal-ksur issuspettat, jiġifieri s-suq preżunt inkwistjoni, natura tar-restrizzjonijiet tal-kompetizzjoni ssuspettati u setturi koperti mill-ksur allegat). Dan l-obbligu ta' motivazzjoni speċifiku huwa intiż li juri n-natura ġġustifikata tal-ispezzjoni u li jippermetti lill-imprizi kkonċernati li jifhmu l-portata tad-dmir ta' kollaborazzjoni tagħhom filwaqt li jżomm, fl-istess ħin, id-drittijiet tad-difiża. F'kull kawża, il-Qorti Ġenerali tikkonstata b'mod partikolari li **d-deċiżjonijiet ta'**

⁵ Artikolu 52 tal-Karta u spjegazzjonijiet dwar dan l-artikolu.

⁶ Rikors għal annullament, azzjoni għal miżuri provviżorji, rikors għal responsabbiltà mhux kuntrattwali.

spezzjoni juru b'mod iddettaljat li l-Kummissjoni qieset li kellha indizji suffiċjentement serji li wassluha sabiex tissuspetta bi Prattiki antikompetittivi.

Fit-tielet lok, fir-rigward tal-motiv dwar il-ksur tad-dritt għall-invjolabbiltà tad-domicilju, il-Qorti Ġenerali tfakkar li, sabiex jiġi żgurat li deċiżjoni ta' spezzjoni ma jkollhiex natura arbitrarja, il-qorti tal-Unjoni għandha tivverifika li l-Kummissjoni kellha indizji suffiċjentement serji li ppermettew li jiġi ssuspettat ksur għar-regoli tal-kompetizzjoni mill-impriza kkonċernata.

Sabiex tkun tista' twettaq din il-verifika, il-Qorti Ġenerali kienet stiednet lill-Kummissjoni, permezz tal-adozzjoni ta' miżuri ta' organizzazzjoni tal-proċedura, li tikkomunikalha d-dokumenti li fihom indizji li kienu ġġustifikaw l-ispezzjonijiet, u l-Kummissjoni ssodisfat din it-talba fiż-żmien impost. "Tweġiba addizzjonali" tal-Kummissjoni, li kienet tinkludi dokumenti oħra relatati ma' tali indizji, madankollu giet miċhuda bħala inammissibbli minħabba l-assenza ta' ġustifikazzjoni valida tan-natura tardiva tal-preżentata tagħha.

Fir-rigward tal-forma tal-indizji li ġġustifikat id-deċiżjonijiet ta' spezzjoni, il-Qorti Ġenerali tenfasizza li għalkemm l-indizji miksuba qabel spezzjoni kienu suġġetti għall-istess formalizmu bħar-riċezzjoni ta' provi ta' ksur fil-kuntest ta' investigazzjoni miftuħa, il-Kummissjoni għandha tosserva regoli li jirregolaw is-setgħat ta' investigazzjoni tagħha filwaqt li ebda investigazzjoni, fis-sens tar-Regolament Nru 1/2003⁷, ma tkun għadha giet formalment miftuħa u li hija ma tkunx għamlet użu mis-setgħat ta' investigazzjoni tagħha, jiġifieri li hija ma tkunx adottat miżura li timplika l-akkuża li twettaq ksur, b'mod partikolari deċiżjoni ta' spezzjoni. Din hija raġuni għala, kuntrarjament għal dak li jsostnu r-rikorrenti, il-Qorti Ġenerali tiddeċiedi li l-leġiżlazzjoni dwar l-obbligu ta' reġistrazzjoni tal-intervisti⁸ ma hijiex applikabbli qabel il-ftuħ ta' investigazzjoni mill-Kummissjoni. Għalhekk, **intervisti ma' fornituri, li jkunu saru qabel il-ftuħ ta' investigazzjoni, jistgħu jikkostitwixxu indizji anki jekk ma jkunux is-suġġett ta' reġistrazzjoni.** Fil-fatt, kieku kien mod ieħor, isir dannu gravi għall-iskoperta ta' Prattiki antikompetittivi minħabba l-effett dissważiv li interrogatorju formali li jkollu jiġi rreġistrat jista' jkollu fuq it-tendenza tax-xhieda li jipprovdu informazzjoni u li jiddenunzjaw ksur. Minbarra dan, skont il-Qorti Ġenerali, **dawn l-intervisti ma' fornituri jikkostitwixxu indizji għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni mid-data li fiha jkunu seħħew u mhux mill-mument meta kienu s-suġġett ta' rapport**, bħal ma jsostnu r-rikorrenti.

Fir-rigward tal-portata tal-indizji li ġġustifikat id-deċiżjonijiet ta' spezzjoni, il-Qorti Ġenerali tirrileva li, fid-dawl tad-distinzjoni neċessarja bejn provi ta' Prattika miftiehma u indizji li jiġġustifikaw spezzjonijiet għall-finijiet tal-ġabra ta' tali provi, il-livell ta' rikonoxximent taż-żamma mill-Kummissjoni ta' indizji suffiċjentement serji għandu neċessarjament ikun inqas minn dak li jippermetti li tiġi kkonstatata l-eżistenza ta' Prattika miftiehma. Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, hija tqis li **l-Kummissjoni kellha indizji suffiċjentement serji sabiex tiġi ssuspettata Prattika miftehma li tikkonċerna l-iskambji ta' informazzjoni dwar it-tnaqqis miksub fis-swieq tal-provvista ta' ċerti prodotti tal-konsum ta' kuljum u l-prezzijiet fis-suq tal-bejgħ ta' servizzi lill-produtturi ta' prodotti tad-ditta.** Min-naħa l-oħra, **fl-assenza ta' tali indizji f'dak li jikkonċerna l-iskambji ta' informazzjoni li jirrigwardaw l-istrateġiji kummerċjali futuri tal-imprizi ssuspettati, il-Qorti Ġenerali tilqa' l-motiv ibbażat fuq il-ksur tad-dritt għall-invjolabbiltà tad-domicilju f'dak li jikkonċerna dan it-tieni ksur, u għalhekk tannulla parzjalment id-deċiżjonijiet ta' spezzjoni.**

NOTA: Appell mid-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali, limitat għal kwistjonijiet ta' dritt, jista' jiġi ppreżentat quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja f'terminu ta' xahrejn u għaxart ijiem mill-komunikazzjoni tagħha.

NOTA: Ir-rikors għal annullament huwa intiż sabiex jiġu annullati atti ta' istituzzjonijiet tal-Unjoni li ma jkunux konformi mad-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membri, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jippreżentaw rikors għal annullament quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jew il-Qorti Ġenerali. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata għandha ssib rimedju għal lakuna ġuridika eventwali li tinfoloq bl-annullament tal-att.

⁷ Kapitolu V tar-Regolament (KE) Nru 1/2003.

⁸ Artikolu 19 tar-Regolament (KE) Nru 1/2003 u Artikolu 3 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 773/2004 tas-7 ta' April 2004 dwar it-tmexxija ta' proċeduri mill-Kummissjoni skond l-Artikolu [101 u 102 TFEU] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 3, p. 81).

*Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti Ġenerali.
It-test sħiħ tas-sentenza ([T-249/17](#), [T-254/17](#) et [T-255/17](#)) jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza*

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355